

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

К.В. Балабанов
« 18 » травня 2018 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ФІЛОЛОГІЯ. УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ 03 Гуманітарні науки
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ 035 Філологія
(код та найменування спеціальності)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ _____ 035.01 українська мови та література
(код та найменування спеціалізації)

Філологія. Українська мова та література
(назва освітньо-професійної програми)

Спеціалізація (за необхідністю) _____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ

від 14.05.2018 № 11

Освітня програма вводиться в дію з вересня 20 18 р.

Ректор К.В. Балабанов

(наказ № 191 від 18.05. 20 18 р.

« 18 » травня 2018 р.

I Преамбула

I. РОЗРОБЛЕНО робочою групою Маріупольського державного університету і внесено кафедрою української філології

II. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ рішенням Вченої ради Маріупольського державного університету, протокол № 11 від «14» травня 2018 р.

III. Розробники програми:

- к. філол. наук, доцент кафедри української філології Мельничук І. В.
- к. філол. наук, доцент кафедри української філології Євмененко О. В.
- к. філол. наук, доцент кафедри української філології Хорошков М.М.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. **Кальсіна С. О.**, директор Спеціалізованої школи I – III ступенів № 5 з поглибленим вивченням окремих предметів м. Маріуполь;
2. **Романюк С. І.**, методист Маріупольського міського науково-методичного центру.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія. 035.01 українська мова і література
Обмеження щодо форм навчання	-
Освітня кваліфікація	Бакалавр філології.
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр філології за спеціалізацією «Українська мова і література, зарубіжна література»
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення та діяльності: Мовознавство, літературознавство, основи редакторського та коректорського фаху, іноземна мова (англійська).</p> <p>Цілі навчання: Забезпечити умови формування і розвитку професійних компетентностей бакалавра спеціальності 035 Філологія за предметною спеціалізацією «Українська мова і література», здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: базові знання про основні поняття мовознавства та літературознавства, структуру та особливості сучасної української літературної мови, про сучасні літературні процеси в Україні та у світі.</p> <p>Методи, методики та технології: традиційні та інноваційні методи навчання, що ґрунтуються на компетентнісному та діяльнісному підходах до навчання;</p> <p>Інструменти та обладнання: традиційні носії інформації, глобальні комп'ютерні мережі, засоби комунікації (e-mail, Інтернет, мультимедіа), сучасні технічні засоби.</p>
Фокус програми: загальна/спеціальна	Акцент на вивченні дисциплін філологічного напрямку: української мови та літератури, лінгвістики, літературознавства, закономірностей літературного процесу, основ редакторського та коректорського фаху,

	іноземної мови (англійської).
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Академічні права випускників	Можливість навчатися за програмами другого (магістерського) рівня.
Працевлаштування випускників	Посади (за наявності диплому бакалавра): мовознавець, літературознавець; у спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, мистецьких і культурних центрах; у друкованих та електронних засобах масової інформації як редактор, коректор, копірайтер, контент-менеджер тощо. <i>Професійні назви робіт за класифікатором професій (ДК 003:2010):</i> 2444.2 Філолог 2451.1 Літературознавець 2451.2 / 23166 Літературний співробітник 2451.2 /24531 Редактор 4143/23121/1, 18 Коректор (коригування текстів)

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти. Тип диплому.

Обсяг освітньої програми бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС.
З них 51 кредит загальної, 174 кредитів професійної та 15 кредитів практичної підготовки.
Одиничний ступінь.

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності	- Здатність діяти громадянськи свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.	K3-1
	- Здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел.	K3-2
	- Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням	K3-3

	етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово.	
	- Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку.	КЗ-4
	- Здатність ідентифікувати особистісний профіль фахівця з обраною ним індивідуальною стратегією життєдіяльності та гуманістичною спрямованістю на діяльність філолога, яка зорієнтована на вітальні, соціальні та професійні цінності.	КЗ-5
	- Здатність використовувати технологічні пристрої, працювати з комп'ютером і електронними словниками, ресурсами та базами даних.	КЗ-6
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	- Здатність самостійно опановувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід з позицій останніх досягнень філологічної науки та соціальної практики.	КП-1
	- Здатність аналізувати лінгвістичні явища на основі відповідних загальнонаукових методів. Знання системи сучасної української літературної мови, еволюції її граматичної будови.	КП-2
	- Розуміння закономірностей літературного процесу, основних проблем теорії літератури, сучасних тенденцій розвитку стилів і жанрів української та зарубіжної літератури, художнього значення літературних творів для формування духовності людини.	КП-3
	- Здатність проводити прикладні дослідження з мовознавства, літературознавства на основі сформованих дослідницьких умінь і навичок.	КП-4
	- Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності і реалізації комунікативних стратегій в іншомовній діяльності.	КП-5
	- Здатність здійснювати міжкультурну комунікацію засобами мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови у певних ситуаціях спілкування з метою досягнення взаєморозуміння згідно із соціальним статусом, соціальної роллю комунікаторів.	КП-6
	- Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Творчо підходити до розв'язання професійних завдань.	КП-7

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Визначені ОПП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки.

Програмні результати навчання	Шифр результату навчання
Знання теорії та історії сучасної української літературної мови. Розуміння структури мови, її лексичного, фонетичного, морфемного, морфологічного та синтаксичного рівнів, вміння за допомогою наукової термінології описати і пояснити мовні явища, а також основ викладання.	PH 1
Досконале володіння українською мовою в її літературній формі, розуміти діалектне різноманіття української мови, вміння використовувати засоби мови відповідно до специфіки комунікативної ситуації.	PH 2
Володіння знаннями з історії та теорії української літератури, а також літературознавства. Усвідомлення історії українського письменства як тяглості літературно-мистецьких форм та закономірних явищ, знання основних літературознавчих фактів.	PH 3
Розуміння місця літературознавства у системі сучасного гуманітарного знання, вміння сприймати зарубіжну художню літературу як культурну і мовну цілісність, визначати своєрідність літературного процесу різних країн.	PH 4
Вміння використовувати ІКТ-ресурси в сфері філології, аналізу й редагування текстів.	PH 5
Володіння базовими знаннями новітніх технік і методик викладання української мови і літератури в загальноосвітній школі, знання методик викладання іноземної мови; вміння їх реалізувати.	PH 6
Володіння навичками вивчення і аналізу текстів різних стилів і жанрів з метою виявлення помилок, невідповідності нормам літературної мови, необхідності здійснення процесу редагування.	PH 7
Базові знання філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки.	PH 8
Знання історії України, основ економічних теорій, правознавства, політології для розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.	PH 9
Вміння застосовувати знання про психічні процеси як важливі	PH 10

компоненти людської діяльності, вікові етапи розвитку людини, типи темпераментів, особливості характеру людини, структуру особистості, розвиток психіки і свідомості, психічні стани особистості (емоції, почуття, тривожність), конфліктні ситуації та шляхи їх розв'язання.	
Знання теоретичної основи організації наукових досліджень за напрямом підготовки; вміння реферувати наукові джерела (у т.ч. іншомовних) і оформлювати результати у науковій роботі з української мови та літератури.	PH 11
Знання основ редакторського та коректорського фаху.	PH 12
Володіння іноземною мовою, включаючи фахову професійну термінологію, демонстрування навичок усного та письмового спілкування.	PH 13
Базові знання сучасних інформаційних технологій у вивченні іноземних мов; вміння використовувати інтернет-ресурси для навчання в університеті і у професійній діяльності.	PH 14
Базові знання про фізичну, економічну географію країн, мова яких вивчається, про їх політичний устрій, соціально-культурні особливості, традиції, звичаї, норми поведінки, мовленнєвий і діловий етикет.	PH 15
Вміння організувати професійну діяльність відповідно до вимог безпеки життєдіяльності.	PH 16
Вміння перекладати тексти зі спеціальності з іноземної на державну, з державної на іноземну, а також реферувати дані тексти.	PH 17

2. Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання: студентоцентризований, професійно-орієнтований, комунікативно-спрямований.

Методи навчання: лекції, практикуми з мови; реферування, анотування фахової літератури за темами; конспектування; підготовка мультимедійних презентацій. Основні форми організації навчальної роботи – групові, парні, індивідуальні у навчальному мовному середовищі.

Б) Система оцінювання:

- модульні контрольні роботи;
- курсові роботи;
- портфоліо (за результатами практики);
- виконані проекти з обов'язковою презентацією результатів (Power Point);
- екзамени семестрові: усні, письмові у формі тестів, комбіновані (для циклу дисциплін професійної і практичної підготовки);
- кваліфікаційні комплексні іспити зі спеціальності та зі спеціалізації.

3. Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки бакалавра філології становить 240 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	51 (21 %)	36 (15 %)	15 (6 %)
Професійна підготовка	189 (79 %)	144 (60 %)	45 (19 %)
Усього для ступеня бакалавра	240 (100%)	180 (75%)	60 (25%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (Таблиця 2).

Таблиця 2.

Перелік компонент ОПП

Код н/д	Шифр за н/п	Компоненти освітньої програма (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1.	НДЗП 1.1.1	Історія України	3	екзамен
ОК 2.	НДЗП 1.1.2	Комп'ютерні системи і технології	3	екзамен
ОК 3.	НДЗП 1.1.3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 4.	НДЗП 1.1.4	Історія української культури	3	екзамен
ОК 5.	НДЗП 1.1.5	Фізичне виховання	3	диф.залік
ОК 6.	НДЗП 1.1.6	Безпека життєдіяльності	3	екзамен

ОК 7.	НДЗП 1.1.7	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 8.	НДЗП 1.1.8	Філософія	3	екзамен
ОК 9.	НДЗП 1.1.9	Основи психології	3	екзамен
ОК 10.	НДЗП 1.1.10	Основи економічної теорії	3	екзамен
ОК 11.	НДЗП 1.1.11	Основи правознавства	3	екзамен
ОК 12.	НДЗП 1.1.12	Політологія	3	екзамен
Дисципліни професійної підготовки				
ОК 13.	НДПП 1.2.1	Діалектологія української мови	3	залік
ОК 14.	НДПП 1.2.2	Слов'янська мова (польська)	6	екзамен
ОК 15.	НДПП 1.2.3	Методика навчання мови і літератури у школі	3	екзамен
ОК 16.	НДПП 1.2.4	Європейська література кін. ХІХ – поч. ХХ ст.	3	екзамен
ОК 17.	НДПП 1.2.5	Старослов'янська мова	3	залік
ОК 18.	НДПП 1.2.6	Іноземна мова	6	екзамен
ОК 19.	НДПП 1.2.7	Вступ до літературознавства	3	екзамен
ОК 20.	НДПП 1.2.8	Вступ до мовознавства	3	екзамен
ОК 21.	НДПП 1.2.9	Сучасна українська літературна мова	30	заліки, екзамени
ОК 22.	НДПП 1.2.10	Стилістика і культура мови	4	залік
ОК 23.	НДПП 1.2.11	Історія української мови	4	залік
ОК 24.	НДПП 1.2.12	Усна народна творчість	4	екзамен
ОК 25.	НДПП 1.2.13	Історія української літератури	30	екзамен
ОК 26.	НДПП 1.2.14	Історія зарубіжної літератури	18	заліки, екзамени
ОК 27.	НДПП 1.2.15	Курсові роботи	9	диференційований залік
ОК 28.	НПП 3.1	Навчальна практика	3	диференційований залік
ОК 29.	НПП 3.2	Навчальна практика	3	диференційований залік
ОК 30.	НПП 3.3.	Навчальна практика	3	диференційований залік
ОК 31.	НПП 3.4.	Виробнича практика за профілем майбутньої професії	6	диференційований залік
Вибіркові компоненти ОПП*				

Дисципліни загальної підготовки					
ВК 1.1.	ВДЗП 2.1.1	Дисципліна за вибором № 1 («Риторика» / «Основи красномовства та культури ділового спілкування»)	3	залік	
ВК 1.2.	ВДЗП 2.1.2	Дисципліна за вибором № 2 («Культурологія» / «Етика та естетика»)	3	залік	
ВК 1.3.	ВДЗП 2.1.3	Дисципліна за вибором № 3 («Літературна творчість» / «Драматичне мистецтво»)	3	залік	
ВК 1.4.	ВДЗП 2.1.4	Дисципліна за вибором № 4 («Основи дискурсології» / «Спічрайтинг»)	3	залік	
ВК 1.5.	ВДЗП 2.1.5	Дисципліна за вибором № 5 («Психологія спілкування (Модуль 1: корекція особистості)» / «Акмеологія»)	3	залік	
Дисципліни професійної підготовки					
ВК 2.1.	ВДПП 2.2.1	Дисципліна за вибором № 1 («Історія мовознавства» / «Народознавство»)	3	залік	
ВК 2.2.	ВДПП 2.2.2	Дисципліна за вибором № 2 («Українська література для дітей» / «Зарубіжна дитяча література»)	3	залік	
ВК 2.3.	ВДПП 2.2.3	Дисципліна за вибором № 3 («Масова література як явище сучасного мистецтва» / «Ранній український модернізм»)	3	залік	
ВК 2.4.	ВДПП 2.2.4	Дисципліна за вибором № 4 («Жіночий образ у зарубіжній та українській культурі» / «Наративні форми сучасного зарубіжного роману»)	3	залік	
ВК 2.5.	ВДПП 2.2.5	Дисципліна за вибором № 5 («Актуальні проблеми фразеології» / «Мовностилістичні засоби індивідуального стилю письменника»)	3	залік	
Вибірковий блок А. Навчальні дисципліни вільного вибору спеціалізації «Іноземна мова (англійська)»					
ВБ 1.1.	ВДПП 2.2.6а	Іноземна мова	24	залік, екзамен	
ВБ 1.2.	ВДПП 2.2.7а	Лінгвокраїнознавство	3	залік	
ВБ 1.3.	ВДПП 2.2.8а	Методика викладання іноземної мови	3	залік	
Вибірковий блок Б. Навчальні дисципліни вільного вибору спеціалізації «Літературний редактор»					
ВБ 2.1.	ВДПП 2.2.6б	Коректорський практикум української мови	3	8	екзамен
ВБ 2.2.	ВДПП 2.2.7б	Теорія публіцистики	4	залік	

ВБ 2.3.	ВДПП 2.2.8б	Редагування наукових та публіцистичних текстів	4	екзамен
ВБ 2.4.	ВДПП 2.2.9б	Практична стилістика	6	залік
ВБ 2.5.	ВДПП 2.2.10б	Літературне редагування	8	екзамен

* Згідно із Законом України «Про вищу освіту» студенти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

Маріупольський державний університет самостійно визначає механізми реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін (описується відповідним Положенням). Вибіркові дисципліни можуть формуватися у блоки, тоді студент вибирає блок дисциплін, після чого усі дисципліни блоку стають обов'язковими для вивчення. Рекомендується використовувати як блочні форми вибору, так і повністю вільний вибір дисциплін студентами. При цьому в п.2.1. вказуються лише дисципліни, які формуються у вибіркові блоки.

Структурно-логічна схема ОПП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді таблиці (Таблиця 3).

Таблиця 3.

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності		
	Шифр дисципліни	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1	ОК 1; ОК 2; ОК 5; ОК 13; ОК 17; ОК 18; ОК 19; ОК 20; ОК 21; ОК 24.		32
2	ОК 3; ОК 4; ОК 5; ОК 6; ОК 18; ОК 21; ОК 25; ОК 26; ОК 28.		29
3	ОК 7; ОК 8; ОК 9; ВК 1.1; ВК 1.3; ВК 3.1; ОК 21; ОК 25; ОК 26; ВБ 2.1.		30
4	ОК 10; ОК 11; ОК 21; ОК 25; ОК 26; ОК 27; ОК 29; ВБ 1.1; ВБ 2.1; ВК 1.2; ВК 1.4.		32
5	ОК 12; ОК 23; ВК 1.5; ВК 2.1; ВБ 2.2; ОК 21; ОК 25; ОК 26; ВБ 1.1.		28
6	ОК 14; ОК 21; ОК 25; ОК 26; ОК 27; ОК 30; ВБ 1.1; ВК 2.2; ВБ 2.3.		31
7	ОК 15; ОК 21; ОК 26; ВК 2.3; ВК 2.4; ВБ 1.3; ВБ 2.5; ОК 25; ВБ 1.1.		29
8	ОК 16; ОК 22; ОК 25; ОК 27; ОК 31; ВК 2.5; ВБ 1.2; ВБ 2.4; ВБ 1.1.		29

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями представлено у вигляді матриці (Таблиця 4), рядки якої містять результати навчання (РН) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які студент набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою.

Таблиця 4

Матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання/Навчальна дисципліна	Інтегральна компетентність	Компетентності												
		Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності						
		КЗ-1	КЗ-2	КЗ-3	КЗ-4	КЗ-5	КЗ-6	КП-1	КП-2	КП-3	КП-4	КП-5	КП-6	КП-7
РН 1, РН 2 \ ОК 3; ОК 21; ОК 22; ОК 13; ОК 17; ОК 20; ОК 23; ВК 1.1; ВК 2.1; ВК 2.5; ВБ 2.4.	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю	+	+	+	+			+	+		+	+	+	+
РН 3 \ ОК 24; ОК 25, ОК 19; ВК 2.2; ВК 2.3; ВК 2.4.			+		+			+		+	+			
РН 3, РН 4 \ ОК 16; ОК 26; ВК 2.2; ВК 2.3; ВК 2.4.			+		+			+		+	+			
РН 5, РН 7 \ ОК 2; ОК 21; ОК 25; ОК 26; ВБ 2.1; ВБ 2.3; ВБ 2.4; ВБ 2.5.			+	+			+		+		+			+
РН 6 \ ОК 15; ВК 2.2; ВК 2.1; ОК 9; ВК 1.5; ВБ 1.3.		+	+	+	+			+		+	+			+
РН 8 \ ОК 4; ОК 8; ВК 1.2; ВК 2.4.								+		+				+
РН 9 \ ОК 1; ОК 10; ОК 11; ОК 12; ВК 2.1.						+								
РН 10 \ ОК 9; ВК 1.5.		+		+	+									+
РН 11 \ ОК 7; ОК 21; ОК 24; ОК 25; ОК 26.		+	+	+	+	+	+						+	+
РН 12 \ ВБ 2.1; ВБ 2.2; ВБ 2.3; ВБ 2.5.				+		+	+		+					

PH 13, PH 17 \ OK 14; OK 18; ВБ 1.1.	ністю умов			+	+			+	+			+	+	
PH 14 \ OK 14; OK 18; ВБ 1.1; OK 2.			+				+		+			+		
PH 15 \ ВК 2.1; ВБ 1.2.		+	+		+		+		+			+	+	
PH 16 \ OK 5; OK 6		+		+		+								

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку А. Опис варіативних навчальних дисциплін наведено в Додатку В.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми «Українська мова і література» спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова і література здійснюється у формі комплексного іспиту з української мови, української та зарубіжної літератури
Вимоги до комплексного кваліфікаційного екзамену	Кваліфікаційний екзамен передбачає відповідь на чотири питання: 3 теоретичні питання з української мови та літератури, зарубіжної літератури й одне практичне завдання з української мови

Атестація випускників освітньої програми «Українська мова і література» спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова і література проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови, української та зарубіжної літератури та завершується видачою документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр філології. Фахівець з української мови і літератури, зарубіжної літератури, редактор».

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ВНЗ повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне

оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

А. Офіційні документи:

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соціформ», 2010.
6. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Б. Корисні посилання:

8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.)
9. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
10. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

Опис нормативних навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ОК 1. Історія України

Мета вивчення курсу: формування знань про заселення українських земель, формування української нації та розвиток інших етнічних спільнот, історію української державності, соціально-економічні, політичні, культурні процеси, що складають змістовий пласт історії України від найдавніших часів до початку ХХІ ст.

Завдання курсу: виховання у студентів на фактах історії України почуття національної гідності, патріотизму, почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань, вивчення історичного процесу за принципом історизму, об'єктивності та науковості, формування нового історичного мислення шляхом співставлення полярних точок зору і різних фактів, розвинення вміння аналізувати історичний матеріал, робити ґрунтовні висновки, використовуючи різні типи історичних джерел, навчити розрізняти історичний факт від історичного міфу, викривати стереотипи, упередженість, необ'єктивність, розвинути вміння робити виважені висновки та самостійні оцінки історичних подій, явищ, толерантно сприймати багатоетнічні, полікультурні явища національної та світової історії, розглядати історію України у європейському та світовому контекстах, формувати національну самобутність і почуття патріотизму.

Змістовні модулі:

1. Українські землі від найдавніших часів до початку ХХ ст.
2. Українські землі у першій половині ХХ ст.
3. Україна у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

ОК 2. Комп'ютерні системи та технології

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури; набуття практичних навичок з основ застосування сучасних технологій обробки інформації за допомогою засобів управління комп'ютером та комп'ютерних систем; формування у студентів розуміння основ комп'ютеризації офісної діяльності, сучасного інформаційного забезпечення, системи знань та вмінь, зорієнтованих на проведенні інформаційної та інформаційно-аналітичної роботи із використанням прикладного програмного забезпечення; формування теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи, що необхідні для використання інформаційних технологій та систем (основні роботи із забезпечення життєвого циклу документу; пошук, обробка, надання, передавання інформації; використання основних сервісів мережі Інтернет, в

тому числі соціальних мереж); ознайомлення студентів з актуальними питаннями використання засобів інформатики та комп'ютерної техніки у галузевому середовищі.

Завдання курсу: придбання і закріплення знань студентами в області використання інформаційних технологій і систем, їх інформаційного та програмного забезпечення; вивчення універсальних пакетів програм; придбання знань в області локальних та глобальних мереж; освоєння методик і технологій автоматизованої обробки даних; вивчення принципів побудови інформаційних систем; освоєння засобів комп'ютерної техніки; засвоєння технології роботи в мережі Інтернет.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади інформатики, комп'ютерної техніки та інформаційних технологій.
2. Технології обробки та захисту інформації.
3. Мережеві технології. Сучасні комп'ютерні системи опрацювання інформації.

ОК 3. Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань та розвиток практичних навичок студентів щодо мовних умінь і навичок у професійній сфері; практичне опанування студентами умінь ділового мовлення на рівні, достатньому для професійної діяльності; формування комунікативної компетентності студентів.

Завдання курсу: підвищення загального рівня грамотності студентів; засвоєння основних відомостей про українську мову як багатоаспектну лінгвістичну систему; формування, розвиток та закріплення навичок та вмінь правильного використання усталених мовностилістичних засобів української мови; докладне вивчення зразків оформлення різних видів документів; формування вмінь культури мовлення у професійній діяльності.

Змістовні модулі:

1. Основи культури української мови.
2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.
3. Усна форма спілкування як інструмент професійної діяльності.

ОК 4. Історія української культури

Мета курсу – формування у студентів системи знань про унікальність української культури, її роль та місце в світовому культурному просторі.

Основні завдання – формування у студентів розуміння унікальності національного культурного простору на основі з'ясування проблеми культурогенезу; познайомити з основними досягненнями української культури в її діахронному вимірі; виявити детермінованість та закономірності культурного процесу, оцінити історичний розвиток культури на основі порівняння української культури з європейською та світовою; оцінити еволюцію мистецького розвитку в контексті проблеми співвідношення традиції і новаторства

Змістовні модулі:

1. Концептуальні засади вивчення української культури.
2. Етапи формування та розвитку української культури.
3. Українська культура в умовах євроінтеграції.

ОК 5. Фізичне виховання

Метою викладання навчальної дисципліни є формування всебічно розвинених особистостей, підготовка студентів до високоякісної праці за обраних фахом, збереження та зміцнення здоров'я.

Завдання курсу: збереження та зміцнення здоров'я, загартування організму, прищеплення навичок здорового способу життя, підвищення фізичної і розумової працездатності; виховання у студентів потреби до систематичних занять фізичними вправами, прагнення до фізичного вдосконалення; оволодіння системою спеціальних знань з основ теорії і методики, організації фізичного виховання; набуття необхідних знань у галузі гігієни праці, харчування спорту; формування життєво важливих вмінь і навичок, розвиток фізичних здібностей.

Змістовні модулі:

1. Розвиток загальних фізичних якостей, подальший розвиток витривалості.
2. Основи методики розвитку силових здібностей.
3. Основи методики розвитку швидко-силових здібностей.
4. Розвиток швидкісних якостей та складно-координаційних здібностей.

ОК 6. Безпека життєдіяльності

Мета вивчення курсу: набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку; формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу; надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання курсу: опанувати знання, вміння та навички вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та

надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпеченням гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятної ризику; засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування НС, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків; набуття студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Безпека у надзвичайних ситуаціях
2. Загальна підготовка та профільна підготовка з питань цивільного захисту
3. Загальні питання охорони праці. Основи виробничої безпеки

ОК 7. Основи наукових досліджень

Мета вивчення курсу: засвоєння студентами систематизованої інформації про розвиток науки, методик організації та проведення наукових досліджень у лінгвістиці, літературознавстві, розгляд теорії і практики наукових досліджень, прагнення подальшого інтелектуального розвитку та самовдосконалення.

Завдання курсу: подати основні відомості про методи та жанри наукових досліджень в галузі літературознавства, лінгвістики та методики викладання; прищепити уміння і навички у виборі напряму наукового дослідження, його проведення; опанувати навички роботи з джерелами інформації, їх відборі, класифікації, опрацюванні та аналізі; розвинути практичні навички написання текстів наукових робіт (рефератів, доповідей, курсових робіт).

Змістові модулі:

1. Загальні питання наукового вивчення.
2. Методи наукового дослідження.
3. Навчально-дослідницькі роботи. Написання курсової роботи.

ОК 8. Філософія

Мета вивчення курсу: набуття студентами знань про генезис, розвиток і зазначення філософських ідей у всесвітній культурі, знайомство із сучасною філософією, опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності; формуванні світогляду, свідомості та самосвідомості студентів.

Завдання курсу: залучення до історії людської думки; формування критичного мислення, розвиток вміння висловлювати свої думки, виступати публічно, аргументувати і доводити свою точку зору, шанобливо ставитися

до інших точок зору; вироблення здатності аналізувати та інтерпретувати інформацію, працювати з різними джерелами, класифікувати, обробляти філософську і будь-яку гуманітарну інформацію; знайомство і прилучення до загальнолюдських цінностей, вироблення навичок культури соціальних відносин, здатності до соціальної адаптації.

Змістовні модулі:

1. Антична та середньовічна філософія.
2. Філософія нового часу.
3. Сучасна філософія.

ОК 9. Основи психології

Мета вивчення курсу: формування прагнення до самопізнання та самовдосконалення, комунікативної компетентності студентів; підвищення рівня теоретичних знань; розвиток творчого мислення і вмінь підходити до рішення професійних та життєвих задач з урахуванням основних закономірностей функціонування психіки людини.

Завдання курсу: допомога в осмисленні значущості основ психології для майбутнього професіонала в будь-якій галузі життєдіяльності; ознайомлення студентів з історією, сучасним станом, основними категоріями, методами; галузями психологічної науки; формування знань про сутність, зміст, структуру, джерела психіки людини та соціальної групи; формування професійного бачення психологічних закономірностей протікання та розвитку психічних процесів, станів та властивостей особистості; окреслення онтогенетичного шляху людини як соціального індивіда й особистості, розкриття зв'язку закономірностей психічного розвитку з вихованням і навчанням; розвиток у студентів комунікативних компетенцій, оволодіння технологіями міжособистісного спілкування; формування практичних навичок вправного застосування різних методів вивчення пізнавальної сфери особистості, психічних станів та індивідуально-типологічних особливостей особистості; заохочування студентів до пошуку зв'язків теоретичних положень науки з практикою.

Змістові модулі:

1. Вступ до психології.
2. Психологія пізнання.
3. Проблема особистості в психології.

ОК 10. Основи економічної теорії

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних економічних знань, формування логіки економічного мислення і економічної культури, навчання базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів.

Завдання курсу: набуття навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки; розуміння особливостей функціонування сучасних ринків, формування агрегованих

показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем; формування вмінь загального аналізу основних економічних подій у своїй країні та за її межами, пошуку й використання інформації, необхідної для орієнтування в основних поточних проблемах економіки.

Змістовні модулі:

1. Загальні основи соціально-економічного розвитку.
2. Теоретичні основи мікроекономіки.
3. Теоретичні основи макроекономіки. Закономірності розвитку світового господарства.

ОК 11. Основи правознавства

Мета вивчення курсу: є набуття студентами ґрунтовних знань з теорії правознавства, оволодіння системою основних понять правознавства, засвоєння найважливіших положень окремих правових галузей та вироблення навичок їх застосування на практиці.

Завдання курсу: є вивчення теорії правознавства; закономірностей та специфіки розвитку держави та права; основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина; ознайомлення з базовими положеннями основних галузей права України та їх застосуванням у практичних завданнях.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади держави та права.
2. Публічно-правові галузі права.
3. Приватно-правові галузі права.

ОК 12. Політологія

Мета вивчення курсу: складання у майбутніх фахівців глибокого та всебічного розуміння політичної реальності та її осмислення політичною наукою. Сформувані базові уявлення про взаємодію суб'єктів політики між собою та з суспільством, виокремити основні політичні інститути, процеси та явища. Застосовувати політичні знання при аналізі політичних процесів сучасності. Сформувані політичну культуру, особисту позицію.

Завдання курсу: методології політичної науки; систематизація та структуризація знань про політику; понятійно-категоріального апарату; сутності політичної системи суспільства, її функціонування та взаємодію з середовищем.

Змістовні модулі:

1. Політологія як навчальна дисципліна.
2. Держава як політичний інститут.
3. Громадянське суспільство та політичні партії як складові політичної системи.

ОК 13. Діалектологія української мови

Мета вивчення курсу: дати майбутньому філологу глибокі теоретичні знання про структуру діалектної мови, її територіальну диференціацію; сформувати навички практичного аналізу діалектних явищ, а також націлити на специфіку викладання мови в умовах діалектного оточення.

Завдання курсу: загальнотеоретичні питання діалектології; фонетичну систему, граматичну будову та лексичний склад говорів української мови, їх класифікацію; найважливіші відомості з історії вивчення діалектів української мови.

Змістові модулі:

1. Вступ. Діалектні особливості української мови.
2. Діалектні групи й говори української мови. Методи збирання діалектних матеріалів і дослідження говорів.

ОК 14. Слов'янська мова (польська)

Мета вивчення курсу: викладення основних особливостей фонетичної системи, граматичної будови та словникового складу слов'янської (польської) мови; висвітлення питань синтаксису польської мови, засвоєння основних розмовних фраз.

Завдання курсу: подати порівняльний аналіз східнослов'янських і західнослов'янських мов, зокрема української й польської.

Змістові модулі:

1. Графіка, фонетика, морфологія, синтаксис слов'янської (польської мови); порядок слів у реченні.
2. Діалогічне мовлення.

ОК 16. Європейська література кін. XIX – поч. XX ст.

Метою курсу є вивчення історії розвитку європейської літератури кінця XIX – початку XX століття.

Завдання: вивчення специфіки розвитку європейської літератури межі XIX - XX століття в контексті історії світового мистецтва; характеристика художніх напрямків, творчих методів, естетичних програм; аналіз етапів літературного розвитку і творчості визначних письменників; засвоєння теоретичних відомостей у межах вивчення питання еволюції літературних жанрів.

Змістові модулі:

1. Основні тенденції розвитку літератури кінця XIX – початку XX ст.
2. Основні тенденції поетичної творчості кінця XIX – початку XX ст.
3. Розвиток європейської прози кінця XIX – початку XX ст.
4. Європейська драма межі століть (XIX-XX)

ОК 17. Старослов'янська мова

Мета курсу: викладення основних особливостей фонетичної системи, граматичної будови та словникового складу мови перших слов'янських

пам'яток писемності; висвітлення питань історії формування фонетичної системи та граматичної будови (порівняльно-історичний аналіз).

Завдання курсу: полягає в тому, щоб подати необхідні лінгвістичні відомості, які повинен мати кожен, хто починає вивчати історію української, російської, білоруської та інших слов'янських мов.

Змістові модулі:

1. Вступ. Фонетика.
2. Граматика (морфологія і синтаксис).

ОК 18. Іноземна мова

Мета вивчення курсу: полягає у практичному оволодінні різними видами мовленнєвої діяльності відповідно до профілю факультету, тобто вмінням вільно читати й розуміти суспільно-політичну, педагогічну, художню літературу.

Завдання курсу: виробити вміння користуватися усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної та педагогічної тематики; перекладати з іноземної мови на рідну тексти педагогічного характеру; реферувати суспільно-політичну та загально-педагогічну літературу іноземною мовою.

Змістові модулі:

1. Означений і неозначений артиклі, їх форми і основні правила вживання. Відсутність артикля. Вживання артикля з числівниками, з власними та абстрактними іменниками, з географічними назвами.
2. Граматичні категорії іменника. Іменники власні і загальні. Однина і множина іменників. Загальний і присвійний відмінки. Відсутність граматичних категорій роду, відмінку.
3. Якісні та відносні прикметники. Ступені порівняння прикметників. Сполучуваність прикметника, його місце в реченні. Порівняльні конструкції. Складні прикметники.
4. Класифікація та характеристика займенників. Безособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприкметник. Лексико-граматичні різновиди форм дієслів. Утворення, значення та основні випадки вживання часів. Особливості вживання модальних дієслів. Категорія способу. Умовний спосіб.
5. Класифікація простих та складних речень. Типи підмета, присудка. Прямий і зворотний порядок слів. Інверсія. Другорядні члени речення, засоби їх вираження.

ОК 19. Вступ до літературознавства

Мета вивчення курсу: актуалізувати базові знання слухачів, набуті ними під час вивчення курсів з історії літератури за програмою шкільної освіти, сформувані засадничі уявлення про літературу як вид мистецтва, літературний твір, літературний розвиток та літературознавство,

випрацювати основний теоретичний апарат, необхідний для аналізу літературних творів.

Завдання курсу: сформувати основний теоретичний апарат, необхідний для аналізу літературних творів; набуття загальної орієнтації у полі літературознавчих концепцій та методологій; формування вміння критично осмислювати й ситуативно застосовувати літературознавчі методології відповідно до специфіки аналізованого матеріалу.

Змістові модулі:

1. Мистецтво як особлива форма суспільної свідомості. Література серед інших видів мистецтва.
2. Поняття про творчий метод і літературний напрям. Літературні напрями.
3. Літературні роди; Тропи та стилістичні фігури. Теорія віршування.

ОК 20. Вступ до мовознавства

Мета вивчення курсу: ввести студента-філолога в проблематику лінгвістики, ознайомити його з людською мовою як суспільним явищем, зі структурою та історичним розвитком мови, з основними поняттями й термінами сучасного мовознавства. Здобуті знання будуть поглиблюватись у межах конкретного лінгвістичного курсу впродовж навчального процесу.

Завдання курсу: ознайомити студентів з основними поняттями, що становлять базу кожного окремого розділу мовознавства й поняттєву базу лінгвістики взагалі; дати «вступні» практичні знання з фонетики, лексикології, граматики, стилістики; подати основні відомості про окремі розділи мовознавства, беручи до уваги традиційні та нові, проблемні погляди сучасних лінгвістів; ознайомити з особливостями будови різноманітних мов світу.

Змістові модулі:

1. Вступ. Фонетика і графіка.
2. Лексикологія. Граматика. Стилiстика.
3. Класифікація мов світу.

ОК 21. Сучасна українська літературна мова

Лексикологія. Лексикографія. Фразеологія

Мета вивчення курсу: опанування лексичного і фразеологічного складу сучасної української літературної мови крізь призму парадигматики і синтагматики; вивчення різних шарів лексики в синхронічному аспекті.

Завдання курсу: виділення основної лексичної одиниці; визначення парадигматичних відношень у мові; встановлення структури лексичного значення слова; класифікація словникового складу мови; вирішення питання про статус фразеологічної одиниці; класифікація фразеологізмів; встановлення принципів укладання словників.

Змістові модулі

1. Слово як основна одиниця мови. Значення слова.

2. Парадигматичні відношення в мові. Диференціація лексики сучасної української літературної мови;
3. Лексикографія. Типи словників;
4. Фразеологізм як одиниця мови. Класифікація фразеологізмів.

Фонетика, орфоенія, графіка, орфографія

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів-філологів з особливостями фонетичної, орфоенічної, графічної та орфографічної систем української мови на сучасному етапі її функціонування.

Завдання курсу: висвітлити фонетичну систему сучасної української мови; подати відомості про літературні орфоенічні норми; ознайомити з принципами графіки та орфографії української мови.

Змістові модулі:

1. Фонетика. Фонологія;
2. Орфоенія. Графіка.
3. Орфографія.

Морфеміка. Словотвір

Мета вивчення курсу: опанування морфемного складу мови та словотвірної структури слова; вивчення основних понять морфеміки та словотвору.

Завдання курсу: формування поняття про морфемне членування слова; вивчення морфем як найменшої значенневої одиниці мови; встановлення складу морфем української мови; характеристика морфем за різними ознаками; визначення словотвірної структури слова; класифікація способів словотворення; вивчення словотвірного моделювання; словотвірна структура і система.

Змістові модулі

1. Морфема як одиниця мови; Класифікація морфем;
2. Морфемна структура слова. Морфотактика; Морфонологія; Історичні зміни в морфеміці;
3. Словотвірна структура слова; Способи словотворення; Система словотвору.

Морфологія

Мета вивчення курсу: вивчення та засвоєння на теоретичному та практичному рівнях морфологічних особливостей сучасної української літературної мови.

Завдання вивчення курсу є засвоєння основних понять морфології; удосконалення вміння застосовувати теоретичний матеріал у практиці мовлення, виконанні різного характеру завдань; ознайомлення з проблемою поділу слів на часини мови, визначення їх морфологічних ознак, особливостей словозміни; ознайомлення з результатами нових наукових досліджень; покращення орфографічних та стилістичних

навичок послуговування службовими частинами мови; покращення культури мовлення студентів.

Змістовні модулі:

1. Іменні частини мови.
2. Дієслівні частини мови.
3. Прислівник.
4. Службові частини мови

Синтаксис словосполучення і простого речення

Мета вивчення курсу: дослідження словосполучення і простого речення як одиниці синтаксису через призму структурно-семантичних особливостей.

Завдання курсу: визначити місце синтаксису серед інших лінгвістичних дисциплін; сформулювати основні теоретичні положення синтаксису словосполучення і простого речення; визначити типи синтаксичних зв'язків; вивчити місце словосполучення в системі одиниць мови загалом і синтаксису зокрема; дослідити типологію поглядів на речення і словосполучення; опрацювати систему реченнєвих зв'язків; розглянути диференційні типи словосполучень і речень; висвітлити аспекти синтаксичних явищ.

Змістові модулі:

1. Загальні питання українського синтаксису.
2. Словосполучення як синтаксична одиниця.
3. Синтаксис простого речення.
4. Типологія простого речення.
5. Синтаксис простого ускладненого речення.

Синтаксис складного речення

Мета вивчення курсу: усебічне дослідження структури та змісту складного речення, формування вмінь аналізувати складне речення, а також формування навичок щодо створення різних складних синтаксичних структур.

Завдання курсу: вивчення й теоретико-практичне опрацювання таких питань: ознаки складного речення; синтаксичні зв'язки у складному реченні; типологія складного речення; складносурядне речення; складнопідрядне речення; безсполучникове речення; речення з різними видами зв'язку; синтаксичний аналіз складного речення.

Змістові модулі:

1. Складне речення як одиниця синтаксису. Синтаксичні зв'язки у складному реченні.
2. Складносурядне речення.
3. Складнопідрядне речення.
4. Безсполучникове речення.
5. Речення з різними видами зв'язку. Речення з прямою і непрямою мовою.

Мета вивчення курсу: підвищення загального мовного рівня студентів; розв'язання проблем функціонування мови в суспільстві, вивчення правил організації мовних одиниць залежно від вибору типів мовлення у різних сферах суспільної комунікації; підвищення культури усного й писемного мовлення.

Завдання курсу: підвищення загального мовного рівня студентів; розв'язання проблем функціонування мови в суспільстві, вивчення правил організації мовних одиниць залежно від вибору типів мовлення у різних сферах суспільної комунікації; підвищення культури усного й писемного мовлення.

Змістові модулі:

1. Загальні питання стилістики.
2. Стилiстичні засоби української літературної мови.
3. Культура української мови.

ОК 23. Історія української мови

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань з історії української мови та розвиток практичних навичок студентів із аналізу історичних змін мовних явищ різних рівнів.

Завдання курсу: ознайомлення із джерелами вивчення історії української мови; характеристика фонетичних змін, що відбувалися протягом існування української мови, передумов їх виникнення, часу існування, наслідків і значення; виявлення причин, часу появи, особливостей формування і розвитку основних іменних і дієслівних граматичних та лексико-граматичних категорій, граматичних значень і форм; характеристика особливостей формування і розвитку граматичної будови української мови; розкриття тих внутрішніх законів, які зумовили розвиток фонетичної системи та граматичної будови української мови в напрямі до її сучасного стану.

Змістові модулі:

1. Загальні засади історії української мови.
2. Становлення фонетико-фонологічної системи української мови.
3. Історична морфологія української мови.

ОК 24. Усна народна творчість

Мета вивчення курсу: засвоєння знань з історії та теорії української усної народної творчості, висвітлення специфіки її жанрів, їх історії і поетики, взаємодії фольклору і літератури, вміння через минуле українського народу бачити його сучасне, сприяння формуванню фольклорної, культурознавчої компетенції педагога-словесника.

Завдання курсу: сформулювати поняття про специфіку фольклору, закономірності розвитку; ознайомити студентів з жанровою системою українського фольклору, історією і поетикою окремих жанрів; виробити вміння бачити та адекватно інтерпретувати народнопоетичні художні засоби; ознайомити з історією фольклористичних досліджень і принципами наукової класифікації фольклорного фонду.

Змістові модулі:

1. Фольклор як автономна естетична система;
2. Українська народна міфологія та обрядова творчість;
3. Жанрова система українського фольклору;
4. Місце фольклору в системі професійної підготовки вчителя-словесника.

ОК 25. Історія української літератури Давня українська література

Мета вивчення курсу: формування сучасного наукового розуміння зародження, становлення і розвитку української літератури від перших писемних пам'яток до кінця XVIII століття; розуміння її самобутності та оригінальності, художньої майстерності; формування необхідних знань з історії української літератури X – XVIII століть; висвітлення на їх прикладі найбільш типових явищ і фактів літературного процесу; формування розуміння гуманістичного пафосу літератури, її ідейно-естетичних особливостей, що еволюціонували протягом століть; формування знань про розвиток системи родів і жанрів, самодостатню цінність кращих творів давнього письменства і використання його кращих здобутків письменниками нової й новітньої української літератури (XIX – XI століть).

Завдання курсу: послідовний системний аналіз літературного процесу (стильових епох, літературних явищ, постатей і творів); вироблення стійкого й усвідомленого розуміння того, що українське письменство X – XVIII ст. є самодостатньою, невід'ємною, важливою й органічною частиною всієї української літератури; з'ясування питання зародження і розвитку основних родів і жанрів письменства – прози, поезії, драматургії, публіцистики, сатири, теорії літератури тощо; формування розуміння специфіки творення й побутування літературних явищ у X – XVIII ст., внутрішньої логіки й детермінованості їх появи і розвитку; знання специфіки змісту і форми творів, аналіз літературних явищ із використанням сучасних здобутків літературознавчої науки.

Змістові модулі:

1. Давня українська література IX – XIII ст.
2. Давня українська література XIV – XVIII ст.

Історія української літератури I половини XIX століття

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань з історії української літератури (засвоєння понять літературно-мистецького процесу, загальних закономірностей розвитку літератури, основних стильових тенденцій та жанрових форм, поняття індивідуального письменницького стилю, осмислення еволюції поетичних, прозових та драматичних жанрів тощо) та розвиток практичних навичок студентів із аналізу літературних текстів в контексті всієї творчості письменників I половини XIX століття, а також в контексті літературно-мистецького процесу своєї доби.

Завдання курсу: засвоєння основних відомостей про українську літературу як багатоаспектну різножанрову та різностильову систему; засвоєння особливостей літературного процесу I половини XIX століття; з'ясування творчого внеску письменників; підвищення загального культурно-освітнього рівня студентів.

Змістові модулі:

1. Літературний процес першої половини XIX століття: становлення і розвиток нової української літератури.
2. Розвиток українського романтизму.
3. Тарас Григорович Шевченко: феномен літературної постаті.
4. Становлення і розвиток нової української драматургії.

Історія української літератури II половини XIX століття

Метою вивчення курсу є підвищення рівня теоретичних знань з історії української літератури (засвоєння літературознавчої термінології, понять літературно-мистецького процесу, загальних закономірностей розвитку літератури та мистецтва, основних стильових тенденцій та жанрових форм, поняття індивідуального письменницького стилю, осмислення еволюції поетичних, прозових та драматичних жанрів тощо) та розвиток практичних навичок студентів із аналізу літературних текстів в контексті всієї творчості даного письменника, а також в контексті літературно-мистецького процесу своєї доби.

Завдання курсу: підвищення загального культурно-освітнього рівня студентів; засвоєння основних відомостей про українську літературу як багатоаспектну різножанрову та різностильову систему; ознайомлення з базовими етичними та естетичними законами літературної творчості; осмислення взаємозв'язків та взаємовпливів вітчизняної літератури із загальноєвропейським мистецьким процесом; вивчення сучасної літературознавчої термінології; вивчення естетичних та етичних канонів домінуючих художніх стилів (романтизм, сентименталізм, класицизм, просвітительський реалізм, класичний реалізм тощо).

Змістові модулі:

1. Становлення і розвиток реалізму в українській літературі.
2. Українська драматургія і театр II половини XIX століття.
3. Розвиток поетичних жанрів.

Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття

Метою вивчення курсу є осмислення еволюції поетичних літератури означеного періоду та розвиток практичних навичок студентів із аналізу літературних текстів в контексті всієї творчості даного письменника, а також в контексті літературно-мистецького процесу своєї доби.

Завдання курсу: ознайомлення з основною літературознавчою термінологією; базовими відомостями з теорії та історії літератури; переліком центральних учасників літературно-мистецького процесу межі

XIX – XX віків; основними біографічні відомості та етапами творчого шляху письменників; взаємозв'язок соціально-історичних законів розвитку суспільства та іманентних законів мистецтва; внутрішні закономірності розвитку літератури; іманентні риси національного письменства; тексти художніх творів; зміст та основні положення наукових досліджень (дисертації, монографії, підручники, статті тощо) з історії української літератури кінця XIX – початку XX ст.; зміст визначених програмою художніх творів.

Змістові модулі:

1. Загально характеристика літературно-мистецького процесу кінця XIX – початку XX століття;
2. Модерністський дискурс кінця XIX– початку XX століття.
3. Розвиток жанрів малої прози в українській літературі кінця XIX – початку XX століття.
4. Новелістика кінця XIX– початку XX століття.

Історія української літератури XX ст.

Мета вивчення курсу: запропонувати дати студентам науково виважену концепцію розвитку вітчизняного літературного процесу XX ст., особливостей дискурсивної практики новітнього українського письменства.

Завдання курсу – осягнення історії новітньої української літератури, спираючись на нові методологічні засади, вироблені сучасним літературознавством із врахуванням позитивних наслідків в розвитку літературознавчої теорії, яка активно впроваджує здобутки структурно-типологічного, системного, комплексного та інших новітніх методів дослідження.

Змістові модулі:

1. Основні тенденції художнього розвитку новітньої української літератури (XX ст.)
2. Концептуальні явища і факти літературного процесу XX ст., яскраві репрезентанти.

Історія української літератури діаспори

Мета вивчення курсу: вивчення творчості представників української діаспори, основних тенденцій розвитку українського літературного процесу за межами материкової України та в контексті української літератури загалом, а також з'ясування місця української еміграційної літератури у царині світового мистецтва.

Завдання курсу: розкрити складність та інтенсивність українського еміграційного літературно-мистецького процесу, представити чітке уявлення про основні етапи його розвитку; ознайомити студентів з особливостями літературних напрямів та течій, індивідуальних стилів письменників діаспори; засвоїти основні відомості про українську еміграційну літературу як багатоаспектну різножанрову та різностильову систему; позиціонувати творчий шлях основних постатей еміграційного літературного процесу,

виробити у студентів навички вивчення біографії письменника; ознайомити з художніми творами у їхній співдії / взаємозв'язку з історичною епохою; навчити аналізувати епічні, драматургічні та поетичні тексти у контексті історико-літературної доби.

Змістові модулі:

1. Загальна характеристика української еміграції ХХ століття. Еміграція періоду 1919 – 1921 рр.: празька еміграційна школа, діяльність Українського вільного університету (УВУ); українські літературні угруповання у Варшаві.

2. Еміграція періоду 1945 – 1949 рр. Діяльність Мистецького українського руху (МУРУ), літературне об'єднання «Слово».

3. Нью-Йоркська група поетів. Журнал «Нова поезія» - модернізація змісту і форми. «Нью-Йоркська група поетів» і національна літературна традиція.

ОК 26. Історія зарубіжної літератури

Історія зарубіжної літератури XVII – XIX ст.

Мета вивчення курсу: вивчення складних закономірностей загального культурного та літературного розвитку Європи епохи абсолютизму та Просвітництва, осягнення основних естетичних характеристик художньої системи доби бароко, класицизму та просвітницького класицизму, залучення студентів до найвищих досягнень світової літератури і культури, загальнолюдських і національних духовних цінностей, виховання естетичного смаку, високої читацької і загальної культури.

Завдання курсу: забезпечити засвоєння студентами принципів барокової, класицистської естетики у процесі аналітичної роботи над текстами художніх творів; розвивати вміння студентів аналізувати не лише художній текст, але й наукові концепції; дати уявлення про тенденції жанрового розвитку барокової, класицистичної літератури, літератури доби Просвітництва, романтизму та реалізму як особливих художніх систем; забезпечити володіння методичними прийомами аналізу твору, а також методологічними моделями філологічного дослідження.

Змістові модулі:

1. XVII століття – перехідна культурно-історична й літературна епоха. Бароко. Класицизм.
2. Література XVIII століття і рух Просвітництва. Естетика Просвітництва, основні принципи. Основні літературні напрями: класицизм, сентименталізм, проромантизм.
3. Загальна характеристика розвитку європейської культури та літератури першої половини XIX ст. Становлення романтизму та розквіт історичної прози.
4. Загальна характеристика розвитку європейської культури та літератури другої половини XIX ст. Формування реалізму та розквіт соціально-психологічної прози.

Історія зарубіжної літератури ХІХ ст.

Мета вивчення курсу – набуття глибоких знань про основні соціокультурні та естетичні особливості західноєвропейського історико-літературного процесу епохи абсолютизму, Просвітництва та ХІХ ст., опанування основних естетичних характеристик художніх систем – бароко та класицизму, просвітницького класицизму, романтизму та реалізму, детальне ознайомлення з творчістю найвидатніших представників європейської літератури зазначеного періоду.

Завдання курсу – глибоке засвоєння принципів барокової, класицистської, романтичної й реалістичної естетики та поезики, забезпечення володіння прийомами аналізу художнього тексту, наукової концепції.

Змістові модулі:

1. Естетика і поезика літератури бароко.
2. Класицизм як провідний напрям, основні риси естетики. Розвиток просвітницького раціоналізму: Д. Дефо, Дж. Свіфт. Соціально-психологічна проза. Готичний роман
3. Естетика і поезика романтизму (Гофман. Творчість Г. Гейне; Англійський романтизм. Творчість Дж. Байрона). Розвиток історичного роману.

Історія зарубіжної літератури ХХ століття

Метою вивчення курсу є підвищення рівня теоретичних знань з історії світової літератури (засвоєння базових понять літературно-мистецького процесу, загальних закономірностей розвитку літератури, основних стильових тенденцій та еволюції жанрових форм, поняття індивідуального письменницького стилю, осмислення явищ, що мали місце в ріді декадансу, модернізму, постмодернізму тощо) та розвиток практичних навичок студентів з аналізу літературних текстів в контексті всієї творчості письменника, а також в контексті літературно-мистецького процесу своєї доби.

Завдання курсу: підвищення загального культурно-освітнього рівня студентів; засвоєння основних відомостей про світову літературу як багатоаспектну різножанрову та різностильову систему; ознайомлення з базовими етичними та естетичними законами літературної творчості; вивчення сучасної літературознавчої термінології та методів аналізу художнього твору; вироблення практичних навичок літературознавчого аналізу художніх текстів.

Змістові модулі:

Зарубіжна література І половини ХХ ст.: Основні тенденції розвитку літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.; Світоглядно-естетичні засади мистецтва першої половини ХХ ст.; Модерністські течії першої половини ХХ ст.; Поезика модерністського роману; Драматургія першої половини ХХ ст.;

Література втраченого покоління; Жанр інтелектуального роману в світовій літературі першої половини ХХ ст.; Філософська основа і художня практика екзистенціалізму.

Зарубіжна література II половини ХХ ст.: Основні тенденції розвитку літератури другої половини ХХ ст.; Французька література другої половини ХХ ст.; Специфіка розвитку німецької літератури 40-90-х рр. ХХ ст.; Англійська література другої половини ХХ ст.; Література США 40-90-х рр. ХХ ст.; Література країн Латинської Америки другої половини ХХ ст.; Літературні підсумки ХХ ст. (проблема автора).

Опис вибіркового навчального дисциплін*Дисципліни циклу загальної підготовки****ВК 1.1 (1) Риторика***

Мета вивчення курсу: сформувати уявлення студентів про риторичну культуру як елемент культури та вміння написання й проголошення промов, розкрити загальні закономірності мовленнєвої поведінки, оволодіти майстерністю підготовки і виголошення промов.

Завдання курсу: теоретичні – розкрити історико-теоретичні основи риторичної функції ораторства в сучасному світі; проаналізувати практичний аспект красномовства; практичні – допомогти студентам практично оволодіти мистецтвом написання й публічного виголошення промов, на основі міцних теоретичних знань сформувати в них техніку мовлення як необхідну передумову словесної дії.

Змістові модулі:

1. Теоретична риторика.
2. Практична риторика.

ВК 1.1 (2) Основи красномовства та культури ділового спілкування

Мета вивчення курсу: викладання дисципліни є розвиток у студентів умінь підготовки публічного виступу, його аудиторного виконання, аналізу, оцінки і корекції своїх та чужих професійно орієнтованих інформаційно-аргументативних висловлювань.

Завдання курсу: розкриття місця дисципліни в системі соціогуманітарного знання, громадської значущості ораторської діяльності та відповідальності оратора за свою мовну поведінку; озброєння студента раціональною та ефективною технологією підготовки публічного виступу і результативною технікою його проголошення; теоретичне і практичне ознайомлення (у генетичному і синхронному аспекті) з видами, функціональними групами і жанрами красномовства (як монологічними, так і діалогічними), які якнайповніше відповідають професійним та особистим запитам студентів.

Змістовні модулі:

1. Історичний розвиток.
2. Загальна риторика.

ВК 1.2 (1) Культурологія

Мета вивчення курсу: розкриття загальнолюдського сенсу і суспільного призначення культурології як інтегруючої системи знань про досвід існування людини в суспільстві. Мета досягається через вивчення основних теоретичних проблем: генеза культурологічної думки, сучасні напрямки культурології та в контексті співставлення різних типів культур в історії розвитку цивілізації.

Завдання курсу: показати, що культурологія, як наукова рефлексія уявлень про сутність культури і соціально-культурні процеси загалом, насамперед звернена до світоглядних потреб сучасної людини, оскільки вивчає варіантність, множинність форм її адаптації до оточуючого світу і збереження особливості людського існування – самореалізації особистості; сприяти усвідомленню того, що культурологія допомагає формуванню власної життєвої позиції і надає можливість стратегічного осмислення професійного становлення.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні аспекти культурології як науки про культуру;
2. Еволюція культури та основні етапи її розвитку.

ВК 1.2 (2) Етика та естетика

Мета вивчення курсу: навчити студентів розуміти предмет етики та естетики, основні категорії та основні етапи розвитку етичного та естетичного знання.

Завдання курсу: ознайомлення з предметом етики та естетики, особливостями функціонування моралі, основними етапами історичного розвитку етики та естетики, основними категоріями та ін.

Змістовні модулі:

1. Етика як наука.
2. Естетика як наука.

ВК 1.3 (1) Літературна творчість

Мета вивчення курсу: оволодіння навичками створення художніх текстів за жанрово-родовою специфікою, проведення літературних проєктів та створення літературних альманахів.

Завдання курсу: ознайомлення з низкою теоретичних понять, пов'язаних зі специфікою і історією літературної творчості, творчим кредо і світоглядом сучасного письменника. Формування вмій писати віршовані твори різних жанрів, а також уявлень про створення прозового і драматичного текстів, про естетичний вплив літератури як виду мистецтва. Розвиток навичок презентування результатів свого творчого доробку.

Змістовні модулі:

1. Література як факт художнього мистецтва
2. Літературна творчість та критика в епоху цифрових технологій

ВК 1.3 (2) Драматичне мистецтво

Мета вивчення курсу: розкріпачення особистості, розвиток артистичності людини (у тому числі уяви, асоціативно-образного мислення, емоційної чуттєвості), збагачення її духовного досвіду через знайомство з основами драматичного мистецтва.

Завдання курсу: Формування уявлення про специфіку драматичного мистецтва, власні можливості в цій області; забезпечення умов для виховання і розвитку художнього смаку за допомогою освоєння різних

компонентів людської культури; розвиток багатовимірного відчуття особи, формування уявлення про драматичне мистецтво як галузі єдиної людської культури; освоєння загальних законів театральної мови. Ознайомлення з етапами роботи над роллю; підготовки вистави; отримання навички аналізу драматичного твору в єдності змісту і форми (на практичному рівні).

Змістовні модулі:

1. Драматичне мистецтво та його особливості
2. Робота над п'єсою і створення образу вистави

БК 1.4 (1) Основи дискурсології

Мета вивчення курсу: ознайомлення з дискурсологією як із новітньою тенденцією в дослідженнях мовознавчої науки, існуючими дискурс-теоріями, а також оволодіння принципами та методами дискурс-аналізу.

Завдання курсу: окреслити проблематику дискурсології як мовознавчої науки; зазначити галузь дискурс-аналізу; ознайомити з існуючими дискурс-теоріями; навчити розрізнявати різновиди дискурсів; визначити особливості наукового дискурсу.

Змістові модулі:

1. Дискурс-теорії та дискурс-аналіз.
2. Науковий дискурс та його особливості.

БК 1.4 (2) Спічрайтинг

Мета: формування системи теоретичних знань та практичних навичок в сфері спічрайтингу, підготовку майбутніх фахівців до практичної роботи.

Завдання: визначити місце спічрайтингу серед інших напрямків ПР-діяльності; сформулювати уявлення про предмет, структуру, функції та практичне значення використання спічрайтингу; розкрити зміст базових понять та термінів спічрайтингу; ознайомитися з особливостями стилів та засобів мови, що використовуються при підготовці текстів виступів; навчити створювати ефективні письмові та усні тексти.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади спічрайтингу.
2. Технологія підготовки спічрайтерського тексту

БК 1.5 (1) Психологія спілкування (Модуль 1: корекція особистості)

Мета вивчення: закріплення знань студентів про вербальні та невербальні засоби спілкування, формування вмінь використовувати ці засоби в уявлюваній ситуації, розробка рекомендацій щодо подолання мовленнєвих бар'єрів у спілкуванні.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з феноменологією (змістом, структурою, детермінантами) спілкування, вміння визначати місце спілкування серед інших основних типів соціальної активності людини (грі, навчанні, праці), а також умови й механізми спілкування людини протягом життя; розвинення творчого мислення і вміння з позицій соціально-

психологічного підходу здійснювати аналіз суспільних подій, фактів, явищ, дій та вчинків людей.

Змістовні модулі:

1. Феноменологія спілкування.
2. Корекція особистості в процесі взаємодії з суспільством.
3. Спілкування та міжособистісні відношення в групах.

ВК 1.5 (2) Акмеологія

Мета вивчення курсу: познайомити майбутніх педагогів початкової школи з сутністю та змістом акмеології як галуззю наукового знання, що забезпечує досягнення вищих рівнів професіоналізму в професійній педагогічній діяльності.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з основними поняттями педагогічної акмеології, забезпечення розуміння акмеологічного підходу у вивченні розвитку особистості, сприяння формуванню розуміння вершин педагогічної діяльності, озброєння засобами досягнення акме у професійній діяльності.

Змістові модулі:

1. Поняття акмеології, її роль та значення у професійній підготовці майбутнього вчителя початкової школи.
2. Методологічні основи акмеології.
3. Акмеологічний підхід у вивченні розвитку зрілої особистості.
4. Акмеологічна концепція розвитку професіонала.

Дисципліни циклу професійної підготовки

ВК 2.1 (2) Народознавство

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з культурно-духовними здобутками українського народу, розкрити історичні етапи становлення і розвитку українського етносу зрозуміти менталітет свого народу.

Завдання курсу: схарактеризувати духовну та матеріальну культуру українців; визначити автохтонність українського етносу, регіональні особливості; надати загальні знання про усталені норми людського співжиття, звичаєве право, мораль, етикет, народні знання, засоби народного виховання, народної медицини, метрології, агрономії та ін.; подати інформацію про традиційний родинний уклад українців; громаду й громадське життя, звичаї та вірування, житло, харчування, одяг, переважаючі трудові заняття та знаряддя виробництва, про його народне мистецтво; ознайомити студентів з відомими збирачами та дослідниками етнографічного матеріалу; формувати навички пошуково-дослідницької народознавчої роботи.

Змістові модулі:

1. Формування української народності і нації. Українська державна територія та етнічна територія.
2. Сім'я і громада. Звичаї та обряди українців.

3. Трудова діяльність українців. Традиційний побут і культура.

БК 2.2 (1) Українська література для дітей

Мета вивчення курсу: засвоєння комплексу знань, необхідних для розуміння студентами специфіки літературного матеріалу призначеного для різних вікових категорій дітей, а також оволодіння навичками самостійного аналізу художнього тексту.

Завдання курсу: сформувати у студентів системи теоретичних знань про: сутність української літератури, специфіку її застосування у роботі з дітьми; ознайомити студентів з творчістю найталановитіших майстрів українського слова; довести студентам важливу ролі літератури у формуванні моральних якостей дитини; сформувати у студентів вміння і навички аналізу літературного матеріалу; виховати у студентів почуття гордості і любові до рідного слова навчити їх розуміти його красу і силу, розвинути художні смаки.

Змістові модулі:

1. Дитяча література як явище мистецтва. Жанрова система дитячої літератури;
2. Українська дитяча література від часів Київської Русі.
3. Сучасний стан української дитячої літератури.

БК 2.2 (2) Зарубіжна література для дітей

Мета вивчення курсу: висвітлення історичного та теоретичного аспектів вивчення зарубіжної літератури, окреслення її специфіки та функцій.

Завдання курсу: підвищення загального культурного рівня студентів; засвоєння основних відомостей про дитячу зарубіжну літературу як багатоаспектну, різножанрову систему; переосмислення творів, які пропонувалися юним читачам для формування свідомого громадянина; врахування специфіки перекладної літератури і збереження індивідуального стилю автора; визначення національної своєрідності й загальнолюдської значущості творів світової літератури, зокрема у зіставленні з творами української літератури та інших видів мистецтва.

Змістові модулі:

1. Особливості розвитку літератури для дітей в європейських країнах.
2. Історія формування дитячої літератури у країнах Азії.
3. Специфіка розвитку дитячої літератури в країнах Америки.

БК 2.3 (1) Масова література як явище сучасного мистецтва

Мета вивчення курсу: проаналізувати феномен масової культури, розкрити її сутнісні ознаки, виявити головні етапи формування та специфіку її функціонування у сучасній західній та українській культурі, дослідити її як форму сучасної культури; розглянути масову культуру і як набір певних

артефактів, культурних продуктів, і як різноманітні соціокультурні практики, динамічні процеси творення.

Завдання курсу: представити сучасні погляди на сутність, структуру та функції масової культури; дати характеристику головних форм масової культури; з'ясувати особливості побутування масової літератури; визначити специфіку української масової літератури, її жанрове розмаїття.

Змістові модулі:

1. Природа та функції масової культури.
2. Структура масової культури.
3. Специфіка української масової літератури.

БК 2.3 (2) Ранній український модернізм

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань з історії української літератури загалом та з історії українського модернізму зокрема (засвоєння понять літературно-мистецького процесу, загальних закономірностей розвитку літератури, передумов появи модернізму, основних стильових тенденцій та жанрових форм, поняття індивідуального письменницького стилю, явища синкретизму поетикально-стильових рис художньої практики, взаємозв'язку української літератури із західноєвропейською, простеження взаємовпливів тощо) та актуалізація практичних навичок студентів з аналізу літературних текстів в контексті всієї творчості даного письменника, а також в контексті літературно-мистецького процесу своєї доби, що сприятиме глибшому розумінню закономірностей культурного розвитку

Завдання курсу: підвищення загального культурно-освітнього рівня студентів; засвоєння основних відомостей про український модернізм межі ХІХ – ХХ віків як багатоаспектну, різножанрову та різностильову систему; ознайомлення з естетичними парадигмами художньої творчості маловідомих літераторів (В.Пачовський, П.Карманський, О.Луцький, С.Твердохліб, Б.Лепкий, С.Чарнецький, М.Яцків, М.Вороний, Ол.Плющ, А.Кримський, А.Мамонтов та ін.); осмислення взаємозв'язків та взаємовпливів вітчизняної літератури із загальноєвропейським мистецьким процесом початку ХХ ст.; поглиблення знань про мистецькі явища сецесії, декадансу, неоромантизму, символізму, імпресіонізму, експресіонізму, натуралізму тощо.

Змістові модулі:

1. Передумови появи літературно-мистецького явища модернізму.
2. Ранній український модернізм: система жанрів, естетичні та стильові риси.
3. Особливості прози періоду раннього українського модернізму.

БК 2.4 (1) Жіночий образ в українській та зарубіжній літературі

Мета вивчення курсу: розширити знання студентів про образність літератури, простежуючи еволюцію образу жінки в різних періодах і в руслі літературних течій. Ознайомити з особливостями конструювання жіночого образу у порівнянні української та зарубіжної культур.

Завдання курсу: проблема статевої відмінностей і реалізація їх у мистецтві слова; про співвідношення біологічного та соціального в природі людини; уявлення про єдність її біосоціальної природи; статус чоловіків і жінок та еволюція людини.

Змістові модулі:

1. Особливості творення образу. Творча робота письменника.
2. Особливості художнього моделювання жіночих образів.
3. Жінка у світовій літературі.

БК 2.4 (2) Наративні форми сучасного зарубіжного роману

Мета вивчення курсу: вивчення проблем наратології в контексті проблем художньої комунікації.

Завдання курсу: вивчення специфіки розвитку ідей наратології в контексті історії світової культури; визначення місця наратології в сучасному літературно-критичному дискурсі; вивчення наратології як однієї з теорій інтерпретації художнього тексту; засвоєння теоретичних відомостей у межах вивчення питання та застосування їх на практиці під час виконання аналізу художнього тексту.

Змістові модулі:

1. Сучасні проблеми наратології в світлі проблеми художньої комунікації.
2. Наративний аналіз художнього твору.

БК 2.5 (1) Актуальні проблеми фразеології

Мета вивчення курсу: засвоєння студентами цілісних знань про фразеологічні одиниці мови, принципи їх відмежування від інших мовних одиниць та класифікування за різними показниками, про основні ознаки фразеологізмів, специфіку їхнього значення та структури, їхні експресивно-стилістичні особливості й форми функціонування в мовленні; формування у студентів умінь і навичок доречно й правильно використовувати фразеологізми у своєму мовленні з урахуванням їхніх стилістичних параметрів й особливостей контексту; розширення та урізноманітнення фразеологічного словника студентів, насамперед за рахунок питомої фразеології; прищеплення їм потягу до постійного мовного самовдосконалення, до розширення своєї загальнокультурної підготовки.

Завдання курсу: підсумувати попередньо здобуті студентами знання про мову; сформувані у студентів чіткі уявлення про фразеологічні одиниці, їхні головні семантичні, структурні й граматичні ознаки, розмаїття їхніх функцій у мовленні, види фразеологізмів за семантичною злитістю компонентів, причини змін фразеологічного складу української мови; сформувані у студентів стійкі вміння та навички доречно й правильно використовувати фразеологічні одиниці у мовленні; проаналізувати праці видатних лінгвістів-фразеологів; набути навичок оперування термінологією майбутньої спеціальності; розвинути комунікативні компетенції, потрібні у професійному спілкуванні.

Змістові модулі:

1. Фразеологія як розділ мовознавства.
2. Фразеологічні одиниці, їх природа, ознаки і найголовніші типи; фразеологічна система української мови; використання фразеологізмів у мовленні.
3. Фразеологічна лексикографія.

БК 2.5 (2) Мовностилістичні засоби індивідуального стилю письменника

Мета вивчення курсу: засвоєння теоретичних знань і базових понять з стилістики української мови, зокрема мовних індивідуальних стилів (закономірності розвитку та вивчення, відмітні особливості, основні стильові тенденції та еволюція жанрових форм тощо), а також розвиток практичних навичок та вмінь студентів з аналізу художніх текстів.

Завдання курсу: підвищення загального культурно-освітнього рівня студентів; засвоєння основних відомостей зі стилістики української мови; осмислення взаємозв'язків та взаємовпливів мовних індивідуальних стилів у вітчизняній літературі; засвоєння сучасної мовознавчої термінології; вироблення практичних навичок аналізу текстів різних жанрових форм; вміння вільно користуватися мовними засобами у навчальній діяльності і професійному вжитку; прищеплення уміння ясно і точно висловлювати думки, правильно вимовляти слова, вживати нормативні наголоси; оволодіння навичками культури мовлення і нормами української літературної мови.

Змістові модулі: Поняття стилю у сучасному мовознавстві. Індивідуальний стиль; Система виразових засобів мови.

Вибірковий блок Б. Навчальні дисципліни вільного вибору студента спеціалізації «Викладання української мови як іноземної»

ВБ 1.1. Іноземна мова (англійська)

Мета вивчення курсу: формування навичок креативного усного та писемного мовлення; формування навичок монологічного і діалогічного непередготовленого мовлення на основі активно засвоєного лексичного, граматичного та стилістичного матеріалів; засвоєння лексичних одиниць та мовленнєвих моделей на матеріалі текстів підручників, розмовних тем, суспільно-політичних текстів, комунікативних ситуацій, текстів позалекційного читання; посилення самостійної пошукової, творчої роботи; підвищення рівня лінгвістичної компетенції через втілення знань стилістичних прийомів та виразних засобів в ґрунтовний аналіз англійського тексту; підвищення рівня мовної компетенції студентів, вдосконалення їхніх мовних навичок через розвиток таких вмінь як читання, аудіювання, усне та письмове мовлення, а також розвиток точності граматичної побудови мовлення.

Завдання курсу: поповнити словниковий запас студентів для посилення їх висловлювальних можливостей; активізувати пасивний вокабуляр, а також поповнити активний словник, що має розширити висловлювальні можливості

студентів; забезпечити знаннями практичної граматики у ході побудови монологічного та діалогічного мовлення; вдосконалити вміння студентів щодо глибокого філологічного (зокрема, лінгвостилістичного) аналізу тексту на англійській мові; покращити вміння студентів сприймати текст на слух (з опорою та без опори на друкований текст) та стимулювати активне обговорення сприйнятої інформації в аудиторії; сформувати навички письма з метою підвищення ефективності письмової комунікації; логічно структурувати та правильно виконувати словесне оформлення письмового тексту на задану тему; актуалізувати знання практичної граматики у ході побудови монологічного та діалогічного мовлення; ознайомити студентів з сучасними тенденціями англійської розмовної мови; вдосконалити навички усних доповідей/презентацій на англійській мові.

Змістовні модулі:

1. Формування та поглиблення навичок базової мовної та мовленнєвої компетенції
2. Удосконалення базових навичок мовної та мовленнєвої компетенції
3. Формування граматичної компетенції, аудіокомпетенції

ВБ 1.2. Лінгвокраїнознавство

Мета вивчення курсу: формування у студентів лінгвокраїнознавчої і міжкультурної компетенції, які охоплюють систему знань з історії, географії, державного устрою, побуту, традицій Англії, правил комунікативної поведінки та ознайомлення студентів з надбанням англійської цивілізації в галузях науки, культури і мистецтва.

Завдання вивчення курсу: вивчення географії, історії, проблем політичного, економічного, соціального і культурного розвитку країни досліджуваної мови, традицій, звичаїв і звичаїв, розуміння англомовного світу та життя англійців у межах такого соціокультурного та політичного явища; ознайомлення студентів зі специфікою даної дисципліни, основними напрямками і термінологічним апаратом, що існують у рамках даної дисципліни; розширення та систематизація знань студентів про англомовні країни; вдосконалення лінгвістичної та філологічної підготовки студентів; виховання у студентів толерантності до іншої культури, повагу до національних традицій народів англомовних країн; формування у студентів наукової бази для роботи з емпіричним матеріалом у ході написання курсових та дипломних робіт; підвищення професійного рівня студентів-філологів.

Змістовні модулі:

1. Основні етапи англійської історії. Формування нації.
2. Соціально-культурні та політичні аспекти розвитку Англії на сучасному етапі.

ВБ 1.3. Методика викладання іноземної мови (англійської)

Мета вивчення курсу: надання студентам теоретичних основ та навичок управління процесом виховання та навчання учнів; усвідомлення та

практичне використання законів, закономірностей, принципів, технологій, інноваційних методів та прийомів у здійсненні педагогічного керівництва вихованням учнів сучасної школи. Дисципліна викладається на англійській мові.

Завдання курсу: поглиблення, розширення, закріплення знань, умінь та навичок студентів з теорії і методики навчання на основі комплексного підходу до організації та проведення виховного процесу у сучасній школі; формування у студентів стійкого інтересу до творчої педагогічної діяльності, використання передового педагогічного досвіду; опанування методикою та технологією організації навчального та виховного процесу; засвоєння способів, прийомів, технологій інноваційної виховної діяльності.

Змістові модулі:

1. Основи організації навчальної та виховної роботи в сучасній школі.
2. Методика навчальної та виховної педколективу з використанням національних традицій у сучасній школі.
3. Фактори результативності навчального та виховного процесу.
4. Методика формування емоційно-оцінних рис учня.

Вибірковий блок Б. Навчальні дисципліни вільного вибору студента спеціалізації «Редактор, коректор»

ВБ 2.1. Коректорський практикум з української мови

Мета вивчення курсу: навчання коректорської діяльності, ознайомлення студентів із основами редагування.

Завдання курсу: формування у студентів навичок ретельного опрацювання текстового матеріалу; ознайомлення студентів із основними видавничими нормами корегування та редагування текстів.

Змістові модулі:

1. Основи коректорської діяльності.
2. Техніка коректорської діяльності.

ВБ 2.2. Теорія публіцистики

Мета вивчення курсу: окреслити теоретичні засади публіцистики як літературного та журналістського явища, з'ясувати основні тенденції розвитку сучасної публіцистики, її жанрові різновиди, технологічно-творчі аспекти підготовки публіцистичних творів, сформуванню комплексне уявлення про зв'язок публіцистики з літературою та журналістикою, надати студентам базові уявлення з поетики та історії української публіцистики.

Завдання курсу: ознайомлення з теорією та історією української публіцистики, поетикою і методологією, сучасними тенденціями та актуальними проблемами публіцистики, вироблення практичних навичок аналізу публіцистичних творів, сформуванню навички чіткого формулювання власних думок та ідей в публіцистичному творі.

Змістові модулі:

1. Теорія публіцистики: проблема визначення, сутність.

2. Жанрові форми та особливості публіцистичних текстів.
3. Історія української публіцистики.

ВБ 2.3. Редагування наукових та публіцистичних текстів

Мета вивчення курсу: ознайомлення майбутнього фахівця з прийомами роботи з текстами різних видів і жанрів.

Завдання вивчення курсу: аналіз і вдосконалення текстового матеріалу та підготовка його до друку; формування розуміння тематичної і композиційної структури наукових та публіцистичних текстів, формування вміння роботи з фактологічним матеріалом, мовою і стилем.

Змістовні модулі:

1. Принципи сучасного редагування українських газетно-журнальних видань
2. Аспекти редагування
3. Редакторський аналіз
4. Види і типи сучасних нормативних вимог до редакторської роботи

ВБ 2.4. Практична стилістика

Мета вивчення курсу: вивчення стилістичних засобів сучасної української мови на різних рівнях мовної системи: фонетичному, лексичному, словотворчому, синтаксичному; подати основи практичної стилістики української мови як системний курс, покликаний сформувати у студента потребу володіти не лише засадничими нормами комунікативного аспекту мови як головного засобу реалізації власної індивідуальності, але й виробити чуття естетики та постійного вдосконалення у писемному та усному мовленні; набуття знань щодо стилістичних особливостей сучасної української літературної мови і вироблення умінь і навичок застосування їх на практиці; засвоєння виразових засобів мови, які вживаються при використанні функціональних мовних стилів; розширення та урізноманітнення словникового запасу студентів, насамперед за рахунок питомої лексики; прищеплення їм потягу до постійного мовного самовдосконалення, до розширення своєї загальнокультурної підготовки.

Завдання курсу: з'ясувати та засвоїти основні поняття курсу, подати курс крізь призму онтологічної природи мови; засвоїти загальні відомості про українську літературну мову як унормовану, удосконалену форму загальнонародного мовлення з розвиненою системою стилів, багату на виразальні засоби; оволодіти теоретичними знаннями і практичними навичками згідно з сучасними нормами української мови, а також уміти використовувати всі її стилістичні можливості; з'ясувати різницю між прескриптивним та дескриптивним у стилістиці; засвоїти основні вимоги до сучасного писемного й усного спілкування; практично засвоїти орфоепічні, словотвірні, лексичні, граматичні, синтаксичні та правописні засоби практичної стилістики; опанувати етикетний вербальний та невербальний аспекти культури спілкування; сформувати у студентів стійкі вміння та

навички доречно й правильно використовувати стилістичні можливості мови; розвинути комунікативні компетенції, потрібні у професійному спілкуванні.

Змістові модулі:

1. Нормування лексики у контексті історичного розвитку української літературної мови ХХ ст.
2. Граматичні засоби стилістики.
3. Поняття про синтаксичні норми як гігієну мислення.
4. Етикетний аспект вербального і невербального спілкування.

ВБ 2.5. Літературне редагування

Мета вивчення курсу: подати базові уявлення про теорію редагування як специфічного виду професійної діяльності, надати студентам базові уявлення з історії літературного редагування, сформувати навички здійснення редагування текстів різних жанрів.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з теорією та історією літературного редагування, методологією, сучасними тенденціями і поглядами на процес редагування, вироблення практичних навичок аналізу текстів і здійснення редагування.

Змістові модулі:

1. Теорія та історія літературного редагування.
2. Техніки, методика та методи редагування.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
035.01 Філологія (Українська мова і література)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Кваліфікація Бакалавр філології за спеціалізацією українська мова і література, зарубіжна література

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ **О. Б. Проценко**

«__» _____ 2018 р.

Голова Вченої ради факультету

філології та масових комунікацій

_____ **С. В. Безчотнікова**

«__» _____ 2018 р.

Завідувач кафедри української філології

_____ **І. В. Мельничук**

«__» _____ 2018 р.

Рекомендовано Науково-методичною радою МДУ

Протокол № _____ від «__» _____ 2018 р.